

C-469/20. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2020. szeptember 29.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Amtsgericht Nürnberg (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. szeptember 14.

Felperes:

RightNow GmbH

Alperes:

Wizz Air

Amtsgericht Nürnberg

[omissis]

A **RightNow GmbH**, [omissis]

– felperes –

Perbeli meghatalmazott: [omissis]

és a **Wizz Air**, [omissis] Budapest, [omissis]

– alperes –

Perbeli meghatalmazott: [omissis] [**eredeti 2. o.**] [omissis]

között folyamatban lévő ügyben az Amtsgericht Nürnberg (nürnbergi helyi bíróság, Németország) 2020. szeptember 14-én meghozta a következő

végzést:

I. [omissis]

- II. A bíróság az Európai Unióról szóló szerződés 19. cikke (3) bekezdésének b) pontja és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján a következő kérdést terjeszti az Európai [Unió] Bírósága elé:

„Úgy kell-e értelmezni a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 3. cikkének (1) bekezdését, hogy aszerint tisztességtelen a légi fuvarozó általános szerződési feltételeiben foglalt olyan kikötés, amelyet a felek egyedileg nem tárgyaltak meg, és amely szerint a fuvarozandó fogyasztóval elektronikusan megkötött szerződésre annak a tagállamnak a jogát kell alkalmazni, amelynek területén a légi fuvarozó székhelye van, és amely nem azonos a fuvarozandó fogyasztó szokásos tartózkodási helye szerinti állam jogával, feltéve hogy e kikötés megteveszti a fogyasztót azáltal, hogy nem utal arra, hogy a fogyasztó korlátozottan élhet a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (»Róma I« rendelet) 5. cikke (2) bekezdésének második albekezdése szerinti jogválasztás lehetőségével és nem bármely tetszőleges, hanem csak a »Róma I« rendelet 5. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében foglalt országok jogát választhatja?» [eredeti 3. o.]

Indokolás

- 1 I. A felperes – engedményesként – a megszüntetett légi fuvarozási szerződések alapján fel nem számított adók és díjak visszatérítését követeli az alperes légi fuvarozótól.

- 2 Az utasok:

[...] [eredeti 4. o.]

[omissis] Nürnbergből induló vagy/és Nürnbergbe tartó járatokat foglaltak az alperesnél saját maguk (és részben utastársaik) számára. Valamennyi utas Németországban rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel. Az utasok nem kezdték meg az utazásaikat, és a felperesre engedményezték az alperessel szemben a fel nem számított adók és díjak visszatérítésére irányuló követeléseiket. A felperes elfogadta az engedményezéseket, és bíróságon kívül eredménytelenül szólította fel az alperest a fel nem számított adók, díjak és egyéb illetékek közlésére és visszatérítésére.

- 3 A repülőjegyek foglalásakor az alperes általános szerződési feltételei mindegyik esetben a szerződés részévé váltak. Az általános szerződési feltételek szövege kivonatosan a következő:

- 4 12.1. pont

AZ EGYEZMÉNY VAGY MÁS HATÁLYOS JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK ELTÉRŐ RENDELKEZÉSE HIÁNYÁBAN:

a) EZEN ÁLTALÁNOS FUVAROZÁSI FELTÉTELEK, VALAMINT AZ ÖSSZES OLYAN FUVAROZÁS, AMELYRE ÖNNEL SZEMBEN (AZ ÖN SZEMÉLYÉRE, ILLETVE POGGYÁSZÁRA VONATKOZÓAN) KÖTELEZETTSÉGET VÁLLALUNK, MAGYARORSZÁG JOGSZABÁLYAINAK HATÁLYA ALÁ TARTOZIK, ÉS

b) AZ ILYEN SZÁLLÍTÁSSAL KAPCSOLATBAN ÖN ÉS KÖZÖTTÜNK FENNÁLLÓ JOGVITÁK TEKINTETÉBEN MAGYARORSZÁG BÍRÓSÁGAI RENDELKEZNEK NEM KIZÁRÓLAGOS JOGHATÓSÁGGAL. A „NEM KIZÁRÓLAGOS JOGHATÓSÁG” AZT JELENTI, HOGY ÖN MAGYARORSZÁGON KÍVÜLI BÍRÓSÁGOK ELŐTT IS ÉRVÉNYESÍTHETI A KÖVETELÉSEIT. [eredeti 5. o.]

5 7.2.1. pont (kivonatosan):

[...] A repülőtér-üzemeltető által felszámított valamennyi adó és díj még akkor sem téríthető vissza, ha ezen adók és díjak az utasok számán alapulnak.

6 6.5. pont

6.5.1. Ön a helyfoglalását a járata menetrend szerinti indulási időpontját megelőző tizennegyedik (14.) napig törölheti. Ebben az esetben Ön jogosult a törlési díjjal csökkentett teljes viteldíj visszatérítésére.

6.5.2. Amennyiben Ön a helyfoglalását a járata menetrend szerinti indulási időpontja előtti tizenegy (14) napon belül törli, az egyéb szolgáltatások díjával és a rendelkezésre tartási díjjal csökkentett teljes viteldíjat térítjük vissza Önnek.

A 6.5. pont szerinti esetben a légi fuvarozó járatonként és utasonként 60 euró törlési díjat számít fel. A 6.5.2. pont szerinti esetben a légi fuvarozó járatonként és utasonként 80 euró összegű rendelkezésre tartási díjat számít fel. Ezek a díjak megtekinthetők a légi fuvarozó honlapján.

7 Az általános szerződési feltételek 18.3.1. pontja szerint az utasok minden követelése elévül a célállomásra való megérkezésüket követő két év elteltével, illetve azon időponttól számított két év elteltével, amikor a repülőgépnek menetrend szerint meg kellett volna érkeznie, vagy amikor a szállítás befejeződött. Az alperes ennél fogva elévülési kifogással él. A határidőt azonban csak egyetlen utas tekintetében lépték túl.

8 Az alperes álláspontja szerint a jogválasztásra vonatkozó kikötés és a további kikötések a magyar jog szerint érvényesek.

9 A felperes ezt vitatta. [eredeti 6. o.]

10 [omissis]

11 II. 1. [omissis]

- 12 2. A kereset eredményessége a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 3. cikke (1) bekezdésének értelmezésétől függ. [omissis]
- 13 3. A követelések fennállása lényegében a magyar jogot kijelölő jogválasztási kikötés érvényességétől függ.
- 14 Kétségtelen, hogy a „Róma I” rendelet 10. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikke (1) bekezdésének megfelelően valamely kikötés érvényességét a választott jog, következésképpen a jelen ügyben a magyar jog alapján kell értékelni. Mindazonáltal a vizsgálati szempontok közé tartoznak a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv átültetését szolgáló rendelkezések is, amelyeket ezen irányelvvel összhangban kell értelmezni [omissis] **[eredeti 7. o.]** [omissis]. Amennyiben a jogválasztásra vonatkozó kikötés eszerint érvénytelen, a „Róma I” rendelet 5. cikke (2) bekezdésének első albekezdése alapján minden esetben a német jog alkalmazandó, mivel az utasok szokásos tartózkodási helye Németországban van, és az indulási vagy rendeltetési hely valamennyi járt esetében Nürnbergben volt. A német jog szerint az alperes általános szerződési feltételeinek további kikötései érvénytelenek lennének.
- 15 4. Az Európai Unió Bírósága korábban úgy határozott, hogy a légi fuvarozóknak az ügyfelek által fizetendő adók és repülőtéri díjak tényleges összegét külön fel kell tüntetniük a légi viteldíjaik közzétételekor, következésképpen azokat nem foglalhatják bele (részben sem) a légi viteldíjaikba (2017. július 6 i-ítélet, C-290/16). Ugyanezen ítéletében a Bíróság megállapította, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvet átültető valamely nemzeti szabályozás alapján az általános szerződési feltételekben szereplő, adók és repülőtéri díjak visszatérítéséhez külön kezelési átalánydíj beszedését előíró valamely kikötés semmisnek tekinthető. A német jog szerint ezért az alperes általános szerződési feltételeinek 4.2.1. pontjában foglalt kikötés a BGB 307. § (1) bekezdésének első mondata alapján hátrányos megkülönböztetés miatt semmisnek minősülne [omissis].
- 16 A német jog szerint az adók és díjak visszatérítésének kizárása, akárcsak az elévülési idő lerövidítése a BGB 307. § alapján érvénytelen lenne. A BGB 307. § (1) bekezdése értelmében a kikötések érvénytelenek, ha azok a feltételeket használó féllel szerződést kötő felet a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével méltánytalanul hátrányos helyzetbe hozzák. A jelen ügyben ez lenne a helyzet. Az alperes részéről nem állapítható meg olyan jogos érdek, hogy a nem őt, hanem az államot, a repülőtér-üzemeltetőt vagy más érintett felet megillető adó- és díjfizetést az utazás meg nem kezdése esetén a maga részére beszedje, [omissis] **[eredeti 8. o.]** [omissis] és az alperes nem is hivatkozott ilyen jogos érdekre. A német jog által előírt elévülési idő [omissis] jelentős csökkentéséhez fűződő jogos érdek sem állapítható meg.

- 17 5. Annak van tehát jelentősége, hogy az alperes általános szerződési feltételeiben szereplő, jogválasztásra vonatkozó kikötés (21. pont) érvényes-e, vagy sem.
- 18 Az Európai Unió Bírósága a „Róma I” rendelet 6. cikkének (2) bekezdésével kapcsolatban úgy határozott, hogy valamely vállalkozás általános szerződési feltételeiben foglalt jogválasztási kikötés akkor lehet megtevesztő a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében, ha az nem tájékoztatja a fogyasztókat a „Róma I” rendelet 6. cikke (2) bekezdésének második mondata szerinti kedvezőbb rendelkezés elvéről (2016. július 28-i ítélet, [omissis] C-191/15). A fuvarozási szerződésekre a „Róma I” rendelet 6. cikke (2) bekezdésének második mondata nem alkalmazható a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdésének b) pontja alapján. Az előterjesztés célja tehát annak eldöntése, hogy a vonatkozó ítélkezési gyakorlat átültethető-e a „Róma I” rendelet 5. cikkének (2) bekezdésére.
- 19 A Landgericht Frankfurt am Main (Frankfurt am Main-i regionális bíróság, Németország) [omissis] ezt megállapította. A jogválasztásra vonatkozó kikötés megtevesztő, mivel az utast mint fogyasztót nem tájékoztatták a jogválasztás lehetőségének korlátozásáról. Ezt ugyanúgy kell kezelni, mint a „Róma I” rendelet 6. cikke (2) bekezdésének esetében. Az Amtsgericht Brühl (brühli helyi bíróság, Németország) is ezt az álláspontot képviselte.
- 20 [omissis] **[eredeti 9. o.]** [omissis] az Oberlandesgericht Frankfurt (frankfurti regionális felsőbíróság, Németország) megállapította, hogy az Európai Unió Bíróságának 2016. július 28-i Amazon ítéletében ([omissis] C-191/15) foglalt elvek szerkezeti hasonlóság hiányában és a különböző alkalmazási területek miatt nem ültethető át a légi fuvarozási szerződésekre.
- 21 6. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést – amennyire megállapítható – ezidáig nem tisztázták.

[omissis]